

Vlaams
Parlement

ingediend op **1323** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Beleidsbrief

Gelijke Kansen
2017-2018

ingediend door viceminister-president Liesbeth Homans

INHOUDSTAFEL.....	2
LIJST MET AFKORTINGEN	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	7
I. INLEIDING	9
II. OMGEVINGSANALYSE.....	9
III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	11
1. Strategische doelstelling: Een samenleving waar gelijkwaardigheid, gelijke kansen en respect centraal staan.....	11
1.1 OD Een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen	11
1.2 OD Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming	12
1.3 OD Wegwerken van bestaande ordeningsmechanismen	13
1.4 OD Streven naar een geweldloze samenleving	15
2. Strategische doelstelling: Volwaardige maatschappelijke participatie.....	15
2.1 OD Inzetten op algemeen welbevinden	15
2.2 OD Toegankelijkheid.....	17
3. Strategische doelstelling: Het bestrijden van discriminatie....	21
IV. BIJLAGEN	22

LIJST MET AFKORTINGEN**Algemeen (alfabetisch)**

DSD	Differences/Disorders of Sex Development
EAK	Enquête naar de Arbeidskrachten
EIGE	European Institute for Gender Equality
FRA	Fundamental Rights Agency
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap vzw
IDAHOT	Internationale Dag Tegen Homofobie en Transfobie
IGVM	Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
Unia	Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme
ILGA	International lesbian, gay, bisexual, trans and intersex association
IVRPH	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap
LGBTI	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Intersex
NAP	Nationaal Actieplan
OCM	Open Coördinatiemethode
ONT	Onze Nieuwe Toekomst
SAR WGG	Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin
SCV-survey	Sociaal-culturele Verschuivingen in Vlaanderen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SGKB	Steunpunt Gelijkekansenbeleid
SILC	Statistics on Income and Living Conditions
STEM	Science, Technology, Engineering, Mathematics
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics
SVR	Studiedienst van de Vlaamse Regering
Toevla	Databank Toegankelijk Vlaanderen
TIP	Transgender Infopunt
VAC	Vlaams Administratief Centrum

VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
Goha	Gebruikersoverleg handicap, chronische ziekte en arbeid
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VGv	Vrouwelijke Genitale Verminking
VLIOM-databank	Databank Vlaamse Instellingen, Organen en Mandaten
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VN	Verenigde Naties
VSA	Vlaamse Statistische Autoriteit
VVJ	Vlaamse Vereniging van Journalisten
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw

Wetgeving (chronologisch)

VN-Vrouwenverdrag (CEDAW)	VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen, New York, 1979
VN-verdrag Handicap (IVRPH)	Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York, 13 december 2006
MEP-decreet	Decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 6 augustus 2007
Gelijkekansendecreet	Decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkemans- en gelijkebehandelingsbeleid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 23 september 2008
Toegankelijkheidsverordening	Besluit van 5 juni 2009 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 2 september 2009
Samenwerkingsakkoord voor de oprichting van het Interfederaal Gelijkekansencentrum	Samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 tussen de federale overheid, de Gewesten en de Gemeenschappen voor de oprichting van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, <i>Belgisch Staatsblad</i> 5 maart 2014
M-decreet	Decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, <i>Belgisch Staatsblad</i> 28 augustus 2014
Machtigingsdecreet Agentschap Toegankelijk Vlaanderen	Decreet van 28 maart 2014 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Toegankelijk Vlaanderen in de vorm van een private stichting, <i>Belgisch Staatsblad</i> 1 april 2014
Decreet persoonsgebonden financiering	Decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, <i>Belgisch Staatsblad</i> 28 augustus 2014

Richtlijn Webtoegankelijkheid	Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties, <i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> 2 december 2016
-------------------------------	--

MANAGEMENTSAMENVATTING

Bepaalde mechanismen in het dagelijkse leven staan Gelijke Kansen in de weg. Daarom bestrijd ik met mijn gelijkekansenbeleid achterstellingsmechanismen op basis van gender, seksuele identiteit en handicap, en zet ik in op het bestrijden van discriminatie.

Mijn gelijkekansenbeleid kent twee dimensies: een verticaal en een horizontaal beleid. Het verticaal gelijkekansenbeleid is sinds 2015 onderdeel van het Agentschap Binnenlands Bestuur, de coördinatie van het horizontaal beleid gebeurt binnen het Departement Kanselarij en Bestuur. In mijn verticaal beleid gaat het om middelen en (beleids)instrumenten die ik zelf in handen heb om een gelijkekansenbeleid te voeren. In mijn horizontaal beleid stimuleer ik mijn collega-ministers binnen de Vlaamse Regering om binnen hun bevoegdheden een gelijkekansenbeleid te voeren. Elke minister blijft eindverantwoordelijke voor de acties en maatregelen die hij/zij neemt.

Ook middenveldorganisaties spelen een belangrijke rol in mijn beleid. Sinds 2018 worden 9 organisaties uit het gender-, LGBTI- en handicapmiddenveld ad nominatim ondersteund: de Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR), Ella, Furia (voorheen VOK), RoSa, GRIP, çavaria, de Belgian Pride, TIP en Holebifoon. Jaarlijks worden met deze organisaties hun rol en acties die ze opnemen besproken.

Een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen

Begin 2018 breng ik aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement verslag uit over de acties uit het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan. Een geactualiseerde versie (looptijd 2018-2019) leg ik voor aan de Vlaamse Regering en bezorg ik aan het Vlaams Parlement.

De ambtelijke Commissie Gelijke Kansen volgt de uitvoering van het beleidsplan verder op en gaat van start met de voorbereidingen van de volgende beleidscyclus in het kader van de uitbouw van het Vlaamse horizontale gelijkekansenbeleid.

Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming

Stereotypen doen individuen en groepen onrecht aan, beperken ontplooiingskansen en bijgevolg gelijke kansen.

Ik laat in 2018 de Expertendatabank actualiseren en dynamiseren. De databank bestaat dan 10 jaar en wordt volledig vernieuwd en gepromoot bij het doelpubliek. De doelstelling van de databank blijft behouden: personen die deel uit maken van een bepaalde aandachtsgroep, tot in het publieke debat krijgen. Denk maar aan vrouwelijke politicologen of personen met een handicap die gespecialiseerd zijn in migratie. De lancering van de databank koppel ik aan een beeldvormingscampagne.

Wegwerken van bestaande ordeningsmechanismen

Verwachtingen ten aanzien van mannen en vrouwen kunnen beperkend zijn. Bewust worden van de invloed van gender (de genderklik) is een belangrijke doelstelling in mijn beleid. Daarbij gaat voldoende aandacht naar vrouwen én mannen. Een belangrijk instrument in die bewustwording is de website genderklik.be die begin volgend jaar gelanceerd wordt.

Streven naar een geweldloze samenleving

Vanuit mijn gelijkekansenbevoegdheid werk ik mee aan een aantal acties van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld (2015-2019). Eind dit jaar wordt het onderzoek naar de omvang en aard van seksueel geweld bij vrouwen en meisjes met een beperking opgeleverd. Ik verwacht inzichten en beleidsaanbevelingen waarmee de opvangsector, adviescentra en welzijnswerk aan de slag kunnen.

In het voorjaar lanceer ik een campagne rond partnergeweld met specifieke focus op de onderbelichte doelgroep van mannelijke slachtoffers.

Inzetten op algemeen welbevinden

In 2018 maak ik werk van de oprichting van een Vlaamse beleidsparticipatiestructuur voor en door personen met een beperking. Deze structuur hoort een rol te spelen in de voorbereiding en ontwikkeling van beleid dat invloed heeft op personen met een beperking en vormt een gesprekspartner voor de Vlaamse Regering.

Mijn gelijkekansenbeleid speelt een informerende en sensibiliserende rol als het gaat over seksuele identiteit. Ik werk hiervoor verschillende instrumenten uit, waaronder laagdrempelige boekjes voor leerlingen tussen 10 en 12 jaar. Wat betreft interseksualiteit is er duidelijk nood aan informatie.

Ik versterk verder het LGBTI-middenveld door de ad nominatim gefinancierde organisaties uit te breiden met het TIP en de Holebifoon. De werking van de Roze Huizen, die vanaf 1 januari 2018 overkomt van de provincies, zet ik verder.

Toegankelijkheid

Toegankelijkheid is een voorwaarde voor volwaardige participatie. Ik werk hiervoor samen met Inter (het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen). Naast haar continue dienstverlening rond advisering en begeleiding, zet Inter in 2018 extra in op de promotie van haar dienstverlening aan lokale besturen.

Ik evalueer de toegankelijkheidsverordening van 2010 op haar bijdrage aan de effectieve realisatie van een meer toegankelijke omgeving. Enerzijds door een doorlichting van meerdere publieke gebouwen waarop de verordening van toepassing is, en anderzijds door focusgesprekken met belanghebbende middenveldorganisaties. Eind 2018 moeten de resultaten beschikbaar zijn.

Ik draag het ontwerpconcept 'Universal Design' verder uit door de organisatie van een nieuwe Vlaamse Week van het Universal Design, gericht op ontwerpers (al dan niet in opleiding), de bouwsector, en het brede publiek.

Nog te vaak wordt toegankelijkheid geassocieerd met een hogere kostprijs. Daarom laat ik een onderzoek opstarten zodat opdrachtgevers en ontwerpers een realistisch en onderbouwd inzicht krijgen in die globale meerkost en het verschil tussen nieuwbouw en renovatiewerken.

Het bestrijden van discriminatie

Alhoewel het principe van gelijke behandeling (of non-discriminatie) één van de grondslagen is van onze democratische samenleving, is discriminatie helaas nog steeds een realiteit. Daarom blijft een beleid dat feitelijke discriminaties bestrijdt nodig en relevant. In dit kader is het belangrijk dat slachtoffers van discriminatie terecht kunnen bij onafhankelijke gelijkheidsorganen. Voor Vlaanderen zijn dit Unia en de genderkamer van de Vlaamse Ombudsdienst.

Naar aanleiding van een aantal pilot- en inbreukdossiers van de Europese Commissie, wordt het Vlaamse Gelijkekansen decreet op punt gesteld. Ik laat nagaan welke conclusies uit de evaluatie van de federale non-discriminatie wetten van belang zijn voor de Vlaamse wetgeving en stuur indien nodig bij.

I. INLEIDING

Opnieuw ga ik de uitdaging aan om ervoor te zorgen dat iedereen op zijn of haar manier kan participeren aan het maatschappelijke leven. Opdat iedereen zich ten volle kan ontplooiën, bestrijd ik uitsluitingen en creëer ik kansen. Ik werk hiervoor samen met een sterk middenveld en de aandachtsgroepen zelf.

II. OMGEVINGSANALYSE

De realisatie van gelijke kansen laat zich moeilijk in een korte tijdspanne meten. Ik bouw met mijn gelijkekansenbeleid verder op eerdere vaststellingen, zoals opgenomen bij de beleidsnota Gelijke Kansen.

GENDER¹

Voor de meest recente cijfers verwijs ik door naar de Vlaamse gendermonitor 2016. Terug te vinden op http://gelijkekansen.be/Portals/GelijkeKansen/Documents/Gendermonitor_2016.pdf

LGBTI²

Uit het onderzoek naar interseksualiteit of 'Differences of Sex Development' (DSD)³ blijkt dat de prevalentie van de intersekse conditie onduidelijk is. Enerzijds wegens gebrek aan registratie van de conditie, anderzijds wegens gebrek aan consensus over een operationele definitie van intersekse/DSD. Wanneer men uitgaat van een ruime interpretatie, inclusief mildere vormen (die niet altijd (medische) symptomen geven en waarvan individuen niet altijd zelf op de hoogte zijn), komt men uit op een incidentiecijfer van 0,018% tot 1,7% levende geboortes.

In 2016 onderzocht de Studiedienst Vlaamse Regering opnieuw de houding van de Vlaming ten aanzien van holebi's. De vergelijking met de resultaten uit 2005 en 2011 geeft aan dat holebi's en holebiseksualiteit steeds ruimer aanvaard worden. Zowel de algemene aanvaarding van holebiseksualiteit, mate van instemming met gelijke rechten en reactie op holebiseksualiteit in naaste omgeving, als de reactie op holebiseksualiteit in de openbaarheid evolueren in positieve zin. De trend is het duidelijkst op het vlak van algemene aanvaarding, en de onderzoekers stellen in hun slotbeschouwing dat een vooruitstrevend beleid het pad heeft geëffend voor deze meer positieve houding. In 2015 polste de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) voor het eerst naar de houding van de Vlaming ten aanzien van transgender personen. Daar bleek dat de Vlaming enerzijds weerstand vertoont ten aanzien van genderambivalentie (60% vindt het belangrijk om bij een ontmoeting te weten of iemand man of vrouw is), maar anderzijds een relatief positieve houding heeft wat betreft medische transitie (slecht 1 op 10 zou een vriendschap verbreken omwille van een geslachtsoperatie).

De kwetsbare maatschappelijke positie van transgender personen blijkt ook uit de stijging van het aantal hulpvragen bij het Transgender Infopunt (TIP). In de periode 1/9/2015-31/8/2016 vonden in totaal 1095 interacties plaats via telefoon, chat, email en persoonlijk onthaal. De vragen zitten in stijgende lijn. Voor de periode 1/9/2016-18/5/2017 (9 maanden) noteerde het TIP 1028 interacties. Bijna de helft van alle interacties gebeuren met een transpersoon (48%) en 17% met

¹ Tenzij anders vermeld, zijn alle cijfers in de omgevingsanalyse voor gender afkomstig uit de Vlaamse gendermonitor 2016.

² Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Intersex.

³ 'Terminologie en zorgdiscours m.b.t. differences of sex development (DSD)/intersekse in België', Callens, Longman en Motmans, Centrum voor Cultuur en Gender, UGent en Transgender Infopunt, UZ Gent, 2016

een familielid. Meestal is dit een ouder of de (ex)partner van een transpersoon. Eén op tien van alle gesprekken vindt plaats met een hulpverlener (zelfstandig psycholoog/psychotherapeut, een CLB medewerker, etc.). Ook naar leeftijd opgesplitst komen de vragen vanuit een diverse groep. De grootste groep is tussen 30 en 65 jaar (44%). Een kwart van de contacten zijn met minderjarigen (24%) en een derde is tussen achttien en dertig jaar.

Ook de recente studie⁴ naar intersekse/DSD in Vlaanderen duidde voor deze nieuwe doelgroep een aantal specifieke noden. Zo blijkt een grote vraag naar betere en grondigere informatieverstrekking aan intersekse personen en hun omgeving, ruimer dan de medische informatie m.b.t. (al dan niet levensreddende) corrigerende chirurgie. Ook initiatieven rond beeldvorming en educatief materiaal blijken nodig, net als training en voorlichting van artsen, gynaecologen en vroedvrouwen.

HANDICAP

Voor de meest recente cijfers verwijs ik door naar de Vlaamse ontwerp-indicatorenset handicap. Terug te vinden op http://gelijkekansen.be/Portals/GelijkeKansen/Documents/0metingrapport_SGKB_2016_versieUGentmei2017.pdf

TOEGANKELIJKHEID

Een integraal toegankelijke leefomgeving is niet enkel voor mensen met een beperking belangrijk. De steeds verder vergrijzende Belgische bevolking stelt evenzeer belangrijke uitdagingen aan onze leefomgeving. In een recent onderzoeksrapport omtrent de veerkracht van de Vlaamse ruimte ten aanzien van vergrijzing en internationale migratie⁵ omschrijft het Steunpunt Ruimte de huidige evolutie als een 'grijze tsunami' die op ons af komt. Volgens de meest recente demografische vooruitzichten⁶ zal het aandeel ouderen onder de bevolking stijgen van één 67-plusser voor 4 personen tussen 18 en 66 jaar, naar een verhouding van 1 op 2,5 tegen 2060. Het Steunpunt Ruimte wijst in zijn onderzoek op het bijzondere belang van een aangepaste woning, maar evenzeer een goed begaanbare woonomgeving zonder obstakels, trappen of hellingen, voorzien van voldoende veilige oversteekplaatsen en rustbanken. Dit geldt meer dan ooit wanneer de nadruk wordt gelegd op het zo lang mogelijk thuis blijven wonen, als het accent ligt op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de ouderen en de organisatie van de zorg in de leefomgeving zodat residentiële zorg pas nodig wordt wanneer thuis wonen niet meer mogelijk is. Een toegankelijke leefomgeving bevordert niet enkel het behoud van zelfstandigheid maar evenzeer het welbevinden van zelfstandig thuiswonende ouderen.

DISCRIMINATIE

Voor de meest recente cijfers verwijs ik door naar het Jaarverslag 2016 van Unia en het Jaarverslag 2016 van de Genderkamer van de Vlaamse ombudsdienst.

⁴ 'Het eerste sociaalwetenschappelijk onderzoek naar de zorg- en sociale situatie van personen en ouders van Kinderen met intersekse/DSD in Vlaanderen', Callens, Longman en Motmans, Centrum voor Cultuur en Gender, UGent en Transgenderinfopunt, UZ Gent, 2017

⁵ 'Vergrijzing, migratie en veerkracht: Wonen, zorg en ruimtelijk ordenen in een vergrijzende samenleving: Een verkenning'. Pascal De Decker, Elise Schillebeeckx, Emma Volckaert en Stijn Oosterlyncx, Steunpunt Ruimte, 2016

⁶ 'Demografische vooruitzichten 2016-2060, bevolking en huishoudens', Federaal planbureau, 2017

III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Strategische doelstelling: Een samenleving waar gelijkwaardigheid, gelijke kansen en respect centraal staan

Voor het realiseren van de verschillende doelstellingen in mijn gelijkkansenbeleid werk ik samen met het middenveld. Organisaties als de Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR), Ella, Furia, RoSa, GRIP, çavaria en de Belgian Pride worden daarom ad nominatim ondersteund. Vanaf 2018 worden daar het TIP en de Holebifoon aan toegevoegd. Elk jaar stellen alle structureel gesubsidieerde organisaties van het Vlaamse gelijkkansenbeleid een jaarplan op waarin een aantal specifieke resultaats- en inspanningsverbintenissen worden vastgelegd.

Vanaf 2018 wordt de Gelijke Kansen-bevoegdheid van de provincies, inclusief personeel en middelen, overgeheveld naar Vlaanderen. Die overheveling creëert een opportuniteit om de verbinding tussen het lokale en het Vlaamse bestuursniveau te versterken. In een eerste fase laat ik een prospectie doen naar de noden van steden en gemeenten.

1.1 OD Een gelijkkansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen

Een gelijkkansenbeleid gaat in tegen mechanismen die gelijke kansen verhinderen. Die mechanismen zijn te vinden in alle domeinen van de samenleving en raken bijgevolg aan alle Vlaamse beleidsdomeinen. Daarom vraagt een efficiënt en impactvol gelijkkansenbeleid een beleidsdomeinoverschrijdende aanpak. Een verantwoordelijkheid van al mijn collega-ministers. Het Gelijkekansendecreet verankert het horizontale gelijkkansenbeleid. Concreet gaat het over een Gelijkekansenbeleidsplan op basis van een doelstellingenkader dat door de gehele Vlaamse Regering onderschreven wordt. Ik coördineer en voed dit proces.

Ik lever daarnaast ook een bijdrage aan andere horizontale beleidsprocessen zoals het Vlaams actieplan armoedebestrijding, het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, het ouderenbeleidsplan, het nationaal actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld, het Horizontaal Integratiebeleidsplan, etc.

Realisaties

OCM

In 2017 werd het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan verder uitgevoerd en de actualisering voorbereid. Tussen mei en september stonden de uitdagingen en mogelijkheden voor 2018-2019 centraal tijdens twee gespreksrondes met de leden van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen en de verschillende kabinetten. De eerdere adviezen en opmerkingen die resulteerden uit een brede consultatieronde bij het huidige Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan, aangevuld met nieuwe inzichten, dienden ter inspiratie.

De leden van de Commissie Gelijke Kansen finaliseren in het najaar een eerste versie van de actieplannen 2018-2019.

Monitoring handicap

Een ontwerp-indicatorenset voor de handicapmonitor werd opgeleverd door de UGent. Deze set wordt door de Vlaamse Statistische Autoriteit en mijn diensten verder verfijnd en aangevuld. Diverse Vlaamse beleidsdomeinen en organisaties van personen met een handicap worden betrokken. Door de ontwikkeling van deze monitor krijgen we beter zicht op de maatschappelijke participatie van personen met een handicap in Vlaanderen.

Dit jaar presenteerde GRIP ook haar Inclusiespiegel. Daarin maakt ze een vergelijking, met referentiejaren 2006 en 2016, wat betreft het participatieniveau van de bevolking met en zonder handicap. GRIP bundelde de gegevens voor een aantal domeinen zoals onderwijs, werk, woningbezit en inkomen. Ze baseerde zich op gegevens uit de EAK, de SILC en de SCV van de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

Monitoring gender

De Vlaamse Gendermonitor 2016 werd (online) gepubliceerd en verspreid. Deze gendermonitor geeft een beeld van de evoluties in maatschappelijke posities van mannen en vrouwen in Vlaanderen. De coördinatie gebeurde door het team Gelijke Kansen en de redactie was in handen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

Beleidsopties

OCM

Begin 2018 wordt aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement verslag uitgebracht over de acties uit het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan met als looptijd 2016-2017. Een geactualiseerde versie van het beleidsplan, met als looptijd 2018-2019, wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd en aan het parlement bezorgd. De ambtelijke Commissie Gelijke Kansen volgt in 2018 de uitvoering van het beleidsplan op en start met de inhoudelijke voorbereidingen van de volgende beleidscyclus. In overleg met belanghebbenden wordt besproken welke uitdagingen prioritair onder de aandacht worden gebracht van de volgende Vlaamse Regering.

De commissie evalueert ook haar werkwijze en buigt zich over de vraag welke aanpak de grootste kans biedt op een effectvol transversaal gelijkheidsbeleid.

Monitoring handicap

In 2018 lever ik - in samenwerking met de Vlaamse Statistische Autoriteit en op basis van de ontwerp-indicatorset - een handicapmonitor op die de uitvoering van het IVRPH zal opvolgen.

Internationale rapportages

In 2018 start ik met de voorbereiding van de rapportage over de uitvoering van het VN-verdrag handicap. Ik werk hiervoor samen met de verschillende beleidsdomeinen. Midden 2018 bezorgt het VN-comité een vragenlijst die dient als basis voor het verslag, dat wordt ingediend midden 2019.

In kader van het VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen volgt ook een rapportage aan de VN. Die voorbereidingen gaan eind 2017 van start. In november 2018 wordt het achtste rapport ingediend.

1.2 OD Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming

Realisaties

De Expertendatabank is een instrument voor journalisten en studenten journalistiek om experten uit bepaalde kansengroepen vanuit hun deskundigheid en in een niet-stereotyperende context aan bod te laten komen in de media. De expertendatabank wordt continu up to date gehouden. In de periode augustus 2016 - juli 2017 schreven 39 nieuwe experten zich in en werden er 33 fiches verwijderd van experten die niet langer bereikbaar bleken. Op 31 juli 2017 bevatte de expertendatabank de expertise- en contactgegevens van 1103 experten en 206 organisaties. Het bestaande aanbod en gebruik van de expertendatabank werd in

een kwalitatief onderzoek onderzocht door de Artevelde Hogeschool. Met die resultaten ga ik verder aan de slag.

In het academiejaar 2016-2017 organiseerde ik in samenspraak met de verschillende bacheloropleidingen journalistiek de wedstrijd 'De clichékillers' voor studenten journalistiek. De studenten kregen de opdracht een sterke reportage uit te werken die getuigde van genuanceerde beeldvorming én gelinkt was aan één of meer van de wedstrijdthema's: armoede, gender, handicap, herkomst en/of seksuele identiteit. Meer info is terug te vinden op www.clichékillers.be.

Handicap

Dit najaar startte de reeks 'Tytgat Chocolat' op 'één'. Tytgat Chocolat is een roadmovie en love story over een groep inpakkers bij het chocoladebedrijf Tytgat Chocolat. De cast bestaat deels uit acteurs met een verstandelijke beperking die volwaardig bijdragen aan de productie. Met mijn (financiële) steun ontwikkelde het productiehuis De Mensen een 'making of' van de reeks die het roldoorbrekende karakter ervan in beeld brengt.

'Theater van AtotZ' maakte de theaterproductie 'Tiresias'. Het stuk is gebaseerd op een verhaal uit de Griekse mythologie, en brengt thema's als blindheid, armoede en gender aan bod bij een voornamelijk jong publiek. De voorstelling wordt in combinatie met een educatief pakket aangeboden aan scholen en culturele centra, en toert nog een tijd door Vlaanderen.

Beleidsopties

Ik streef tegen midden 2018 naar een grondig vernieuwde en geactualiseerde expertendatabank. De expertendatabank viert dan haar tiende verjaardag. Die vernieuwingsoperatie omvat technische vernieuwingen, inhoudelijke aanpassingen en actieve marketing en communicatie. Naast een gedynamiseerde website met een aantrekkelijker lay-out, zijn bijvoorbeeld ook een performantere zoekfunctie en vlottere login belangrijk.

De lancering van de databank koppel ik aan een beeldvormingscampagne.

1.3 OD Wegwerken van bestaande ordeningsmechanismen

Realisaties

Gender

Combinatie werk-privé

Tijdens de voorbereiding van de nieuwe actieplannen in het kader van het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan (zie OD 1.1) werd met de verschillende beleidsdomeinen besproken welke initiatieven bijdragen tot de bestrijding van de genderloopbaankloof.

Genderklik

Gender is als ordeningsprincipe diep ingesleten in onze structuren en gewoontes. Vaak onbewust. Bewustwording creëren vraagt om informatie. Een belangrijk instrument daarin is genderklik.be, een website die helemaal vernieuwd wordt om het brede publiek inzicht te geven in hoe gendermechanismen werken, en het concept gender concreet maakt. In april 2017 ging de concrete uitwerking van start.

In 2016 startte met mijn steun (projectsubsidies) het 'STEAM fablab'-project van Thomas More Mechelen-Antwerpen, gericht op een grotere genderdiversificatie in STEM-richtingen. STEM werd uitgebreid tot STEAM: Science, Technology,

Engineering, Arts and Mathematics. Onderzoek toont aan dat meisjes meer aangetrokken zijn tot STEM-richtingen als Arts (of andere disciplines, zoals bv design, mode,...) er deel van uitmaakt. De hogeschool richtte een fablab op met collectieve infrastructuur zoals een 3D-cutter, waarin workshops voor gemengde klasgroepen werden georganiseerd. Ook nu, na afloop van het project, wordt het fablab nog regelmatig bezocht.

Evenwichtige vertegenwoordiging in de Vlaamse overheid: MEP-rapport

Het MEP-decreet beoogt een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de Vlaamse advies- en bestuursorganen door maximaal twee derde leden van hetzelfde geslacht toe te staan. De Vlaamse Regering brengt tweejaarlijks, uiterlijk op 11 november, verslag uit aan het Vlaams Parlement over de uitvoering. Voor de opmaak wordt gebruik gemaakt van de VLIOM-databank. Deze databank bevat informatie over de (Vlaamse) instellingen, advies-, overleg- en beslissingsorganen en over personen die een mandaat bekleden in die instellingen of organen.

Eind 2016 werd het tweede MEP-rapport voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Daarin zien we een mooie verbetering tegenover 2014. Het aantal organen dat voldoet aan het MEP-decreet stijgt van 59% naar bijna 66,49%; De "grijze zone" (d.w.z. organen waarvan niet kan uitgemaakt worden of ze voldoen of niet) daalt aanzienlijk, van 21% naar 13,41%). Ik voldoe voor alle organen die onder mijn bevoegdheid vallen en MEP-plichtig zijn.

Het actueel houden van de gegevens en de naleving van het MEP-decreet zijn een verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering. Als coördinerend minister heb ik ook in 2017 mijn verantwoordelijkheid opgenomen, samen met de Secretarie van de Vlaamse Regering. Ten eerste werden de nieuw samengestelde advies- en bestuursorganen die op de Vlaamse Regering geagendeerd staan, telkens nagekeken op hun conformiteit met het MEP-decreet, zodat eventuele problemen onmiddellijk aangepakt worden. Daarnaast zorg ik voor de integratie van de VLIOM-databank in het Organisatieregister, een vernieuwde databank van het Agentschap Informatie Vlaanderen. De integratie van VLIOM in het Organisatieregister moet leiden tot meer efficiëntie en toegankelijkheid voor wie de toepassing van het MEP-decreet van nabij wil opvolgen.

Beleidsopties

Gender

Genderklik website

In het voorjaar 2018 wordt de volledig vernieuwde website genderklik.be gelanceerd. De lanceringscampagne focust onder andere op mensen die nooit eerder bij het gegeven gender stilstonden.

Omdat de site een dynamisch beheer vereist, wordt een beheerder aangeduid die dit op structurele wijze en met oog voor de gendergerelateerde actualiteit aanpakt.

Genderklik onderzoek

Elke jongere heeft een eigen culturele achtergrond die leidt tot bepaalde verwachtingen en ervaringen. Onder meer de thuissituatie, religie, school, invulling van vrije tijd, maar ook internet geven richting aan mogelijke contacten, relaties en ervaringen. Wat is de impact van meegekregen gendernormen en genderverwachtingen op de relationele, seksuele en genderbeeldvorming en op de relationele, seksuele en genderervaringen van de jongere? Nog eind dit jaar besteed ik een onderzoek uit dat een antwoord zal bieden op deze vragen.

Combinatie werk-privé

In de geactualiseerde versie van het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan, met als looptijd 2018-2019, wordt toegelicht welke acties de genderloopbaankloof bestrijden.

Projectoproep met focus op intersectionaliteit

Vanuit mijn bevoegdheden Gelijke Kansen en Inburgering en Integratie wil ik in 2018 een gezamenlijke projectoproep lanceren op het kruispunt etniciteit en gender/seksuele geaardheid.

1.4 OD Streven naar een geweldloze samenleving

Realisaties**Gender**

Ik werk mee aan de concretisering van een aantal acties in het Nationaal Actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld.

De projecten van GAMS vzw en INTACT vzw ter bestrijding van vrouwelijke genitale verminking (VGV) zijn afgerond. Intact vzw maakte werk van juridische preventie en begeleidde slachtoffers van VGV. GAMS vzw zorgde met haar project voor de opleiding van co-bemiddelaars uit de gemeenschappen waarbinnen VGV zich voordoet. Co-bemiddelaars zijn rolmodellen in de eigen gemeenschappen die de preventie van VGV versterken en de stigmatisering van slachtoffers van VGV wegwerken. Beide projecten werden gefinancierd met impulssubsidies.

Handicap

In 2016 startte ik aan de UGent een studie naar de omvang en achtergrond van seksueel misbruik bij vrouwen en meisjes met een handicap. Dit onderzoek geeft een beeld van de omvang van de problematiek, en gaat dieper in op de kenmerken ervan. De studie zal inzichten en aanbevelingen opleveren waar de opvangsector, adviescentra en het welzijnswerk mee aan de slag kunnen.

Beleidsopties**Gender**

In het voorjaar 2018 lanceer ik een campagne rond partnergeweld, met als doelstelling het brede publiek ervan bewust maken dat niet alleen vrouwen maar ook mannen het slachtoffer kunnen zijn van partnergeweld. Impliciete genderverwachtingen ten opzichte van mannen liggen mee aan de grondslag van het niet 'zien' van mannelijke slachtoffers. Ik wil die genderverwachtingen zichtbaar maken in deze campagne. Ik stem af met 1712, de hulplijn voor vragen of meldingen van misbruik, geweld en kindermishandeling.

Handicap

Het onderzoek naar seksueel geweld tegen vrouwen en jonge meisjes met een handicap wordt in het najaar van 2017 opgeleverd. Er wordt bekeken hoe de resultaten van dit onderzoek kunnen meegenomen worden in het actieplan ter bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van minderjarigen in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs en de jeugd- en de sportsector en of het wenselijk is het toepassingsgebied uit te breiden tot meerderjarigen.

2. Strategische doelstelling: Volwaardige maatschappelijke participatie

2.1 OD Inzetten op algemeen welbevinden

Realisaties**Handicap**

De organisatie Onze Nieuwe Toekomst (ONT) zet met een projectsubsidie in heel Vlaanderen workshops (themacafés) op door en voor mensen met een

verstandelijke beperking. De themacafés zijn activerende en interactieve ontmoetingsmomenten georganiseerd door ervaringsdeskundigen rond topics zoals het opkomen voor rechten of omgaan met relaties. ONT wil een Vlaams inclusienetwerk tot stand brengen met contactpunten in elke provincie waar mensen met een verstandelijke beperking voor zichzelf en voor elkaar leren opkomen. In 2017 werden een twintigtal themacafés georganiseerd.

Het Steunpunt voor Inclusie van de vzw Ouders voor Inclusie zet zich in voor de realisatie van het recht op een inclusief leven.. Het Steunpunt rekent al enkele jaren op financiering door het gelijkemansbeleid en een detachering vanuit onderwijs. Het Steunpunt is een kritische actor in de ondersteuning van ouders op zoek naar haalbare inclusietrajecten voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Een rapport van het Steunpunt over de barrières die ouders in dit verband vaak nog ervaren, werd besproken met mijn diensten en het kabinet Onderwijs. Het Steunpunt voor Inclusie was dit jaar intensief betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse Inclusiedag van Ouders voor Inclusie op 18 maart 2017.

Seksuele identiteit

België was in mei dit jaar gastland voor het vijfde IDAHOT Forum n.a.v. de Internationale Dag tegen Homo-, Trans- en Bifobie. De conferentie bestond uit een administratief luik met de 'European Governmental Network of LGBTI Focal Points', en een politiek luik met beleidsmakers, academici en vertegenwoordigers uit het middenveld. Er werd stilgestaan bij de vooruitgang die de voorbije jaren werd geboekt en de uitdagingen voor de toekomst. Een 'call to action' werd door twaalf Europese ministers ondertekend en overhandigd aan de Europese Commissie. Deze vraagt een verregaand en consistent LGBTI-beleid, van zowel de Europese Unie als van de lidstaten. In kader van de internationale IDAHOT-conferentie werden de Engelstalige brochures 'Alles wat je altijd al wilde weten, maar nooit durfde vragen' geactualiseerd. De brochures schetsen een algemeen beeld van holebi's en transgenders, en behandelen thema's zoals coming-out, relaties, geschiedenis, discriminatie, onderwijs....

In 2016 liet ik een onderzoek opstarten naar de leefsituatie van intersekse personen en van ouders met intersekse kinderen. Dit onderzoek sloot aan op het onderzoek dat mijn federale collega bevoegd voor Gelijke Kansen liet uitvoeren naar de huidige medische en juridische context en het medische zorgdiscours. Beide onderzoeken werden in primeur voorgesteld tijdens het IDAHOT Forum. De onderzoeken werden er bediscussieerd door onderzoekers, beleidsmakers, ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers uit het middenveld. Het Vlaamse onderzoek legde de focus op de medische zorgervaringen en het psychosociaal welbevinden van personen en ouders van kinderen met een DSD/intersekse conditie. In de eindconclusies werden een aantal beleidsaanbevelingen geformuleerd met het oog op empowerment van de doelgroep in functie van hun sociale en medische uitdagingen. De samenvatting van het onderzoek is te vinden op gelijkekansen.be.

Nog in mei dit jaar werd de website transgenderzorg.be gelanceerd en ondergebracht bij het TIP. Met dit informerend instrument voor de medische sector speel ik in op aanbevelingen uit het onderzoek 'Gezinnen in transitie' uit 2015, waar gepeild werd naar de invloed van een transgender ouder op het algemeen welbevinden van het kind. Daaruit bleek dat ook personen werkzaam in niet-transgenderspecifieke zorgverlening de kennis en vaardigheden moeten hebben om transgender personen, maar ook hun familieleden en kinderen bij te staan. De website richt zich op professionelen in de niet-transgenderspecifieke medische hulpverlening (huisartsen, psychosociale medewerkers,...) en personen die in een medische omgeving werken, zonder daarom zelf zorgverstrekker te zijn. Transgenderzorg.be bevat suggesties en tips voor een trans-inclusieve zorgpraktijk of hoe je een trans-vriendelijk onthaal kan organiseren. Daarnaast worden de

belangrijkste aandachtspunten bij een algemene gezondheidszorg en psychologische begeleiding van transpersonen evenals hun omgeving uiteengezet, en vind je er noodzakelijke informatie voor eventuele doorverwijzing.

Door middel van een projectsubsidie ondersteunde ik dit jaar de Holebifoon, het Transgender Infopunt en de Antwerp Pride.

Beleidsopties

Handicap

Ik maak werk van een beleidsparticipatiestructuur van en met mensen met een handicap en hun organisaties in Vlaanderen. De gesprekken zijn lopende en ik hoop volgend jaar van start te gaan. Het nodig budget is hiervoor vrijgemaakt.

GRIP organiseert in het najaar van 2018 een Trefdag Handicap die mensen bij elkaar brengt rond thema's als gelijke rechten, het recht op assistentie en zelfbeschikking, en het IVRPH. De Trefdag wordt bij elke editie succesvoller en trekt steeds meer mensen aan. Het organiserende platform wordt steeds breder, wat duidt op een toenemende eensgezindheid onder organisaties in Vlaanderen.

Seksuele identiteit

De 'Alles wat je altijd wilde weten, maar niet durfde vragen'-brochures voor holebi's en transgenders werden intussen drie keer herdrukt en geactualiseerd, maar er ontbreekt tot op heden een gelijkaardig sensibiliserend instrument gericht op jongeren onder 12 jaar. Daarom laat ik Kliq vzw twee nieuwe brochures aanmaken op maat van leerlingen uit de derde graad lager onderwijs. Beide worden nog dit najaar verspreid.

In 2018 wil ik de financiering van een aantal sterke initiatieven verzekeren. Het Transgender Infopunt en de Holebifoon worden vanaf 1 januari 2018 opgenomen in de ad-nominatim financiering van het gelijkekansenbeleid. De afslanking van de provincies houdt in dat de provinciale financiering van de Roze Huizen wordt stopgezet. Vanaf 1 januari 2018 wordt deze financiële ondersteuning via de gelijkekansenbegroting gegarandeerd.

Eind 2016 lanceerde ik een onderzoeksvraag naar de leefomstandigheden en het sociaal en mentaal welbevinden van transgender personen tussen 14 en 24 jaar en hun naaste omgeving. De eindconclusies en beleidsaanbevelingen worden opgeleverd in 2018.

2.2 OD Toegankelijkheid

Realisaties

Inter (Agentschap Toegankelijk Vlaanderen)

Met de oprichting in 2015 van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen beoogde de Vlaamse Regering in eerste instantie een uniform, professioneel en gecoördineerd aanbod inzake adviesverlening rond integrale toegankelijkheid en Universal Design te verzekeren. Intussen boekte Inter belangrijke resultaten op het gebied van het afstemmen en uniformiseren van zijn dienstverlening. Gedurende de eerste werkjaren van Inter werd sterk geïnvesteerd in het standaardiseren van de aanpak en methodiek van de adviesverlening voor gebouwen, omgeving en mobiliteit.

Speerpunt van de werking in 2017 is zonder twijfel de ontwikkeling van een vernieuwd dienstverleningsaanbod aan lokale besturen. Samen met vijf pilotgemeenten – Asse, Beringen, Kortrijk, Maldegem en Sint-Niklaas - werkte Inter het kwaliteitstraject "naar een toegankelijke gemeente" uit.

Als Vlaams expertisecentrum voor toegankelijkheid en Universal Design, verleent Inter toegankelijkheidsadvies en begeleiding op maat aan ontwerpers, opdrachtgevers, eventorganisatoren en diverse overheden. Voor een volledig overzicht verwijst ik naar het jaarverslag 2016 op www.inter.vlaanderen.

Bij de voorbereiding van een tweede cyclus actieplannen binnen het OCM-doelstellingenkader wees ik de verschillende beleidsdomeinen opnieuw op de noodzaak van een toegankelijkheidsreflex in de eigen werking. Als de Vlaamse overheid subsidies of erkenningen verleent, is het zinvol om toegankelijkheidswaarborgen in te bouwen. Waar de verschillende beleidsdomeinen evenementen organiseren, is het belangrijk ervoor te zorgen dat deze voor ieder van ons toegankelijk zijn. Om een coherent, consistent en toonaangevend toegankelijkheidsbeleid binnen de Vlaamse overheid te bevorderen, adviseer ik een samenwerking met Inter.

Evaluatie stedenbouwkundige toegankelijkheidsverordening

In overleg met mijn collega-minister van Omgeving kwam een concreet plan van aanpak voor de evaluatie van de toegankelijkheidsverordening tot stand. In een eerste luik wordt de toepassing onderzocht van de toegankelijkheidsverordening door ontwerpers en vergunningverlenende instanties. In dit kader werd een gevarieerde steekproef van 150 vergunningsaanvragen voor publiek toegankelijke gebouwen onder de loep genomen. In het najaar wordt aansluitend een online bevraging uitgevoerd bij stedenbouwkundige ambtenaren, ontwerpers en mensen met een beperking. De resultaten worden begin 2018 teruggekoppeld naar een klankbordgroep met vertegenwoordiging van alle belangrijke stakeholders (architectenorganisaties, koepelorganisaties van opdrachtgevers, betrokken beleidsdomeinen en organisaties van mensen met een handicap en ouderen).

Dit eerste luik van het onderzoek moet in kaart brengen in hoeverre de toegankelijkheidsverordening bekend is, in welke mate deze correct wordt toegepast, hoe de flankerende initiatieven worden geapprecieerd, en welke knelpunten de stakeholders ondervinden bij de toepassing van de verordening. Een tweede luik focust op de inhoudelijke evaluatie van de verordening (zie beleidsopties).

Bekendmaking filosofie achter het ontwerpconcept 'Universal Design'

Ik streef ernaar om opdrachtgevers, ontwerpers en beheerders van publieke gebouwen bewust(er) te maken van het belang van een mensgericht ontwerp. Daarbij focus ik me ook op de opleidingen en de ontwerpers van morgen. In navolging van de Week van het Universal Design organiseerde ik daarom onder het motto "slim ontwerpen voor iedereen" de Universal Design-ontwerpwedstrijd Deadline 24 voor studenten architectuur en productdesign. Samen met Inter dompelden we 18 studententeams gedurende 24 uren onder in een ontwerpervaring rond Universal Design en toegankelijkheid. Onder begeleiding van een expert-teamcoach, en met inbreng van ervaringsdeskundigen, streden zij om een felbegeerde prijs: een inspirerende vierdaagse reis naar Kopenhagen, volledig in het teken van Universal Design.

Ik ondersteun een proefproject waarbij enkele gemeenten waar elektronisch gestemd wordt bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2018, via de audiomodule en spraaksoftware voor blinde en slechtziende personen de mogelijkheid bieden om zelfstandig hun stem uit te brengen. Dit traject verloopt in een nauwe samenwerking tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur (dat verantwoordelijk is voor de organisatie van de lokale verkiezingen), Inter en een vertegenwoordiging van ervaringsdeskundigen. De ervaringen die opgedaan worden tijdens dit proefproject zijn bijzonder nuttig na de verkiezingen van 2024 waarbij nieuwe stemcomputers worden aangekocht.

Toegankelijkheidsmonitoring (Toevla) en toegankelijkheidslabels

Toegankelijk Vlaanderen (afgekort Toevla) is een website en databank met gedetailleerde en betrouwbare informatie over de toegankelijkheid van publieke gebouwen en omgeving in Vlaanderen zoals hotels, cultuurcentra, sportcentra, restaurants, musea... Per locatie vind je algemene gegevens, informatie over de toegankelijkheid en foto's. De databank is aan vernieuwing toe. Een werkgroep van toegankelijkheidsadviseurs testte verschillende vernieuwingsscenario's op hun haalbaarheid. Een beperkte enquête bij de bezoekers van de Toevla-website peilde naar hun ervaringen en wensen inzake toegankelijkheidsinformatie over publieke infrastructuur. Een plan van aanpak wordt voorbereid.

Het toegankelijkheidslabel voor kantoorgebouwen werd het voorbije jaar met succes in de praktijk uitgetest. In opdracht van Het Facilitair Bedrijf werden een tiental kantoorgebouwen van de Vlaamse overheid aan een toegankelijkheidsscreening onderworpen. Op basis van de aanbevelingen uit de rapporten worden maatregelen die voor een betere toegankelijkheid zorgen, ingepland en uitgevoerd. Eenvoudige maatregelen, met een beperkte budgettaire impact, worden zo snel mogelijk uitgevoerd. Ingrepen met een grotere bouwkundige of budgettaire impact worden op langere termijn ingepland of waar mogelijk geïntegreerd in geplande bouwtrajecten.

Aan het nieuwe VAC in Brussel, het Herman Teirlinckgebouw, worden de laatste bijstellingen uitgevoerd met als doel het A+ toegankelijkheidslabel te behalen, dat een optimale toegankelijkheid garandeert voor alle gebruikers. Met dit label wil ik de Vlaamse overheid tot een toonbeeld van toegankelijkheidsambitie maken, zowel voor nieuwe als bestaande gebouwen.

Toegankelijkheid informatie en communicatie

Eind 2016 werd de Europese richtlijn 2016/2102 inzake toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties⁷ van kracht. Deze richtlijn heeft tot doel websites en mobiele apps van de verschillende overheden toegankelijk te maken voor mensen met een visuele en auditieve beperking.

Vanuit de diensten van het team Gelijke Kansen (ABB), Agentschap Informatie Vlaanderen en de Dienst Diversiteitsbeleid (Agentschap Overheidspersoneel), en in samenwerking met het Departement Kanselarij en Bestuur bereid ik de juridische omzetting en een implementatietraject voor.

Beleidsopties

Inter

Inter zal in 2018 zijn dienstverlening aan lokale besturen breed promoten. Ik streef ernaar dat aansluitend op de pilootprojecten meerdere gemeenten het engagement aangaan om met Inter te werken aan een integraal en geïntegreerd toegankelijkheidsbeleid, en dat zij als blijk van dit engagement het charter "naar een toegankelijke gemeente" ondertekenen. Om de expertise- en ervaringsuitwisseling tussen lokale besturen te stimuleren gaat Inter, indien wenselijk, in op de vraag om één of meerdere lerende netwerken te organiseren.

Inter blijft zich verder ontwikkelen en profileren als het expertisecentrum voor toegankelijkheid en Universal Design. Op basis van een prospectieplan dat Inter in 2017 uitwerkte, zal het gerichte beleidsvoorstellen doen aan de diverse beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016L2102&from=EN>

Evaluatie stedenbouwkundige toegankelijkheidsverordening

Ik evalueer de toegankelijkheidsverordening van 2010 op haar bijdrage aan de effectieve realisatie van een meer toegankelijke omgeving. Enerzijds door een doorlichting van meerdere publieke gebouwen waarop de verordening van toepassing is, en anderzijds door focusgesprekken met belanghebbende middenveldorganisaties. Eind 2018 moeten de resultaten beschikbaar zijn.

Op basis van de resultaten van het evaluatieonderzoek en de bijhorende beleidsaanbevelingen, stuur ik in samenwerking met collega minister Schauvliege de toegankelijkheidsverordening bij waar nodig en zet ik de nodige initiatieven (sensibiliseren, opleiding, etc.) op om een correcte toepassing van de toegankelijkheidsverordening te bevorderen.

Bekendmaking filosofie achter het ontwerpconcept 'Universal Design'

Een nieuwe editie van de Vlaamse week van het Universal Design vindt plaats in het voorjaar 2018. Net als bij de vorige edities organiseer ik in samenwerking met Inter initiatieven om Universal Design in de kijker te plaatsen bij ontwerpers, de bouwsector, de ontwerp-opleidingen en het brede publiek.

Ik hoop bij de lokale verkiezingen in 2018 in een aantal gemeenten een proefproject te realiseren rond toegankelijk stemmen voor mensen met een visuele beperking. In aanloop naar de lokale verkiezingen 2018 benadruk ik bij alle Vlaamse lokale besturen het belang van een toegankelijk stemlokaal en stemhokje.

Aansluitend ga ik met Inter na of ook de andere wenkenbladen uit de 23-delige reeks nood hebben aan een update. Dit wenkenblad blijft een veel gebruikte en zeer laagdrempelige publicatie die gericht toegankelijkheidstips en 'quick-wins' aanreikt voor tal van publiek toegankelijke gebouwen.

Toegankelijkheidsmonitoring (Toevla) en toegankelijkheidslabels

Het vernieuwde screeningsdossier, dat door Inter werd uitgewerkt, wordt in het najaar voorgelegd aan een klankbordgroep van mensen met een beperking. Op basis van hun feedback zal het ontwerp nog worden bijgestuurd en vanaf het voorjaar 2018 technisch worden ontwikkeld.

In samenwerking met het Facilitair Bedrijf zet ik de toegankelijkheidsambitie voor de Vlaamse kantoren verder op scherp. Ik wil de toegankelijkheid van kantoorgebouwen verbeteren, rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden. Kantoren worden gescreend op toegankelijkheid en bij geplande aanpassingswerken aan gebouwen in beheer van Het Facilitair Bedrijf wordt steeds het toegankelijkheidsadvies van Inter ingewonnen.

Inter zal het toegankelijkheidslabel voor kantoorgebouwen ook breder gaan promoten naar andere overheidsentiteiten en private organisaties.

Toegankelijkheid informatie en communicatie

Ik zal de omzetting van de webtoegankelijkheidsrichtlijn vanuit Gelijke Kansen verder ondersteunen.

Met de generieke communicatiekanalen van het Agentschap Binnenlands Bestuur zal ik de lokale besturen, wiens websites en applicaties eveneens onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, informeren over het bestaan van de richtlijn en de aankomende Vlaamse regelgeving.

3. Strategische doelstelling: Het bestrijden van discriminatie

Het principe van gelijke behandeling (of non-discriminatie) is een van de grondslagen van onze democratische samenleving. Daarom werk ik niet alleen aan een proactief gelijkekansenbeleid, maar ook aan een reactief non-discriminatiebeleid dat feitelijke discriminaties bestrijdt.

Realisaties

Begin 2017 lanceerde ik een sensibiliseringscampagne tegen discriminatie. Daarbij speel ik in op de meer subtiele uitingen van vooroordelen die vaak de voedingsbodem zijn voor daadwerkelijke discriminaties en een grote impact hebben op slachtoffers. De campagne raakt alle mogelijke discriminatiegronden en richt zich naar alle burgers om te werken aan een positieve beeldvorming. De lancering gebeurde in mei 2017 in Antwerpen, waar het centrale campagnefilmpje, dat 's avonds voor een eerste keer werd uitgezonden op tv-zender Eén, door dezelfde figuranten 'live' werd uitgebeeld. De campagne liep vervolgens online door. De campagne kent haar vervolg in golven, waarbij op bepaalde tijdstippen bijkomende sensibiliserende filmpjes zullen gelanceerd worden, telkens met de focus op een bepaald thema of vooroordeel. De campagne wordt afgerond in november, aan de vooravond van de dag voor verdraagzaamheid.

Unia en de Vlaamse ombudsdienst zijn structurele partners in mijn antidiscriminatiebeleid.

Beleidsopties

Nog voor het eind van het jaar leg ik de herziening van het Gelijkekansendecreet ter goedkeuring voor aan het Vlaams Parlement. Zo komt de bescherming met betrekking tot discriminatie op grond van geslacht bij de toegang tot goederen en diensten in lijn met de relevante Europese richtlijnen. In dat kader bekijk ik de komende maanden ook de aanbeveling die de Europese Commissie maakte met betrekking tot de bescherming tegen represailles bij klachten van discriminatie op de werkvloer. Ik laat ook bekijken in welke mate de federale evaluatie van de drie non-discriminatie wetten uit 2007 implicaties kan hebben voor de Vlaamse non-discriminatie wetgeving.

Uit de studies rond interseksualiteit is gebleken dat de bescherming van deze doelgroep onder het arsenaal van non-discriminatie wetgeving verbeterd kan worden. In landen als Nederland, Duitsland en Zuid-Afrika werd de bescherming van de interseks conditie gevat onder de discriminatiegrond 'geslacht'. Malta, Bosnië-Herzegovina en bepaalde regio's van Spanje, daarentegen, voegden de aparte discriminatiegrond 'geslachtskenmerken' toe.

IV. BIJLAGEN

Bijlage 1: Begroting 2018

Het budget 2018 voor het beleidsveld Gelijke Kansen bedraagt 5.935 miljoen euro, verdeeld over 2 begrotingsartikels.

1.137 miljoen euro wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen terug te vinden op het begrotingsartikel PJ0-1PFC2CY-IS (Interne stromen – Gelijke Kansen – Agentschap toegankelijk Vlaanderen)

De overige 4.798 miljoen euro, terug te vinden op begrotingsartikel PJ0-1PFC2CA-WT (werking en toelagen – Gelijke Kansen – Uitbouw Vlaams Gelijkekansenbeleid), wordt aangewend voor de uitbouw van het Vlaams Gelijkekansenbeleid.

Het is bestemd voor diverse ondersteunende maatregelen, voor het financieren van projectsubsidies en voor wetenschappelijk onderzoek op de beleidsthema's. Een groot deel van de middelen wordt gereserveerd voor het toekennen van ad nominatim subsidies aan de volgende middenveldorganisaties (vzw RoSa; vzw Nederlandstalige Vrouwenraad; vzw Furia; vzw ELLA; vzw çavaria; vzw The Belgian Pride; de Roze Huizen (via ad nominatim çavaria); Centrum voor Seksuologie en Gender (TIP); Holebifoon; Grip vzw en de participatiestructuur Handicap.

Er wordt ook een subsidiëring voorzien aan het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme (UNIA).

Bijlage 2: Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse gelijkekansenbeleid

Het Vlaams Parlement formuleerde geen aanbevelingen aangaande het gelijkekansenbeleid.

Bijlage 3: Regelgevingsagenda

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 14/07/2017.

Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

Initiatief	Inhoud	Status van het initiatief
Opheffen uitvoeringsbesluit meldpunten	Besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring van de gelijkebehandelingsbureaus	In werking getreden
Assistentiehonden GAS	Wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond n.a.v. de wijziging van de GAS-wetgeving	Definitieve goedkeuring

Gelijkekansen- /gelijkebehandelings- decreet	Decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid, n.a.v. Europese inbreukdossiers en een evaluatie van het Gelijkekansendecreet.	Eerste principiële goedkeuring
Vertegenwoordiging van personen met een handicap inzake beleidsparticipatie	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 12 bis van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (participatieraad Handicap)	In voorbereiding
Decreet tot wijziging van artikel 6 van het decreet van 28 maart 2014 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Toegankelijk Vlaanderen in de vorm van een private stichting	Aanpassing machtigingsdecreet aan de vereisten van het Decreet Deugdelijk Bestuur in verband met de samenstelling van de Raad van Bestuur van het Agentschap.	In voorbereiding

Bijlage 4: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof.

Het Rekenhof formuleerde geen aanbevelingen aangaande het gelijkekansenbeleid.

Bijlage 5: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.

Het Grondwettelijk Hof noch het Hof van Justitie brachten arresten uit waarin het de Vlaamse decreten aangaande het gelijkekansenbeleid werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.